

Μετὰ ταύτην τὴν πολύπλοκον τῶν πραγμάτων σειράν, ἔφθασεν εἰς Βενετίαν, ὡς Ἐξάρχος Διονυσίου τοῦ Β΄ τοῦ καὶ ἀθλίως καὶ ἀσυνειδήτως πατριαρχεύσαντος, Μητροφάνης ὁ Καισαρείας, ὁ καὶ μετέπειτα κακῶς καὶ αὐτὸς πατριαρχεύσας. (1) Ἐλθὼν οὗτος, ἐκ Κερκύρας περὶ τὸ 1549, ὅπου ἀπεστάλη πρὸς τὸ διευθετῆσαι τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα, ἐνεφάνη καὶ ἐν μέσῳ ταύτης τῆς τῶν Γραικῶν Ἀδελφότητος, ἐπὶ λόγῳ μὲν θεραπείας τῶν πολλῶν, ὧν εὕρηκεν, ἀτόπων (ὡς αὐτὸς ὠμολόγει), λόγῳ δὲ ἐξομαλίσεως καὶ νομιμότητος τῶν μελλόντων συνοικεσίων. Καὶ δὴ καὶ διευθέτησε κἀνταῦθα, καὶ κάλλιστα, διὰ τοιούτων μέτρων, ὁποίων ἡμεῖς καταλείπομεν τῷ νοήμονι ἀναγνώστῃ τὴν περὶ εἰλικρινείας καὶ εὐθύτητος κρίσιν. Καὶ τῶν ὄντι, ἐγκαταστήσας, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ, ἐπιτρόπους ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, καὶ ἐξάρχους ἑαυτοῦ, ἐκ μὲν τῶν ἱερέων, τὸν ἀναιδῆ Τριζέντην καὶ Βασίλειον τὸν Βαρέλην, ἐκ δὲ τῶν λαϊκῶν, τὸν κόμητα Γεώργιον τὸν Κορίνθιον καὶ Μανοῦσον τὸν Μησινᾶν, παρήγγειλεν αὐτοῖς τὴν περὶ τὰ συνοικέσια ἀνήκουσαν ἐπιμέλειαν, καὶ ἐξέτασιν ἀκριβοῆ τῶν, ὅσοι ἂν ἐκ τῶν ἱερέων ἐμποιήσωσι σκάνδαλα καὶ ζιζάνια κατὰ τῶν Λατίνων· καὶ ταῦτα, ἐπὶ ποινῇ ἐκ-

(1) Τὰ περὶ αὐτοῦ ἀνάγνωθι ἐν Δωροθέου Χιονογράφῳ σελ. 440, 441. Ἐκδ. Βενετίας, 1818.

διώξεως καὶ ἐγκλήσεως πρὸς τὸν Λεγάτον, καὶ ἀφορισμοῦ ἐκ Θεοῦ παντοκράτορος. Ἔτι δὲ παρήγγειλεν, ἵνα μὴ παραδέχωνται ἡ Ἐξαρχὸν Πατριαρχικόν, ἡ Ἡγούμενον Μοναστηρίων, ἐξωθεν μὲν ἐλθόντα, μὴ ἔχοντα δὲ νόμιμα συστατικά· ἀναγινώσκωσι δ' ἐπ' Ἐκκλησίας, εἰς ἐπήκοον πάντων, τὰ πρὸς διατήρησιν καὶ βεβήωσιν τῶν ἄνωθεν ἐκκλησιαστικῶν μέτρων ἐνδεχόμενα Πατριαρχικά γράμματα. Τέλος δ', ἐνεπίστευτε τούτων ἀπάντων τὴν πρόνοιαν καὶ ἄμυναν εἰς τὸν πρεσβύτερον καὶ κανόνικον τοῦ ἁγ. Πέτρου ἰn Castello Ἀλέξανδρον τὸν Ῥουγέριον, μηδενὸς ἐναντιουμένου, ἢ ἀντιλέγοντος τὸ παράπαν. Τὸ δ' ἐπιτροπικὸν ἔγγραφον ἐγένετο κατὰ τὴν 4 Γουνίου τοῦ 1549, Ἰνδικτ. ζ'. (46)

Καὶ φαίνεται μὲν ἐκ Βενετίας ἀναχωρήσας ὁ Μητροφάνης εἰς Ῥώμην, ἵνα προσκυνήσῃ τὸν ἐκεῖσε Ἀγιώτατον, ἀφ' οὗ καὶ πρότερον συνεφώνησε μετὰ τινος Διονυσίου, τοῦ καλουμένου Γρέκου, ἐκ τοῦ τάγματος τῶν Φραγκισκάνων καὶ ἐπισκόπου τῆς ἐν Κρήτῃ πόλεως Χερρόνησου, ἐν Βενετία διαγοντος, καὶ εὐρόντης αὐτὸν εὐδιάθετον (πρὸς ἔνωσιν πάντως ἐκκλησιῶν), ὡς ὁ αὐτὸς Διονύσιος ἔγραφε πρὸς τὸν Καρδινάλιον Μάρκελλον τὸν Κερβίνην (47). Τί δ' ἐπιστείλας, ἢ ἐπανακάμψας εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀνήνεγκεν ὁ Μητροφάνης τῷ Πατριάρχῃ, οὐκ οἶδαμεν ὅλως. Τοῦτο καὶ μόνον γνωρίζομεν, ὅτι ὁ Πατριάρχης εὐχαρίστησε, διὰ Γραμμάτων (ἐν μηνί

Οκτωβρίῳ, Ἰνδικτιῶνος ἡ.) τουτέστι, τῷ 1550, τὴν ἐν Βενετία τῶν Γραικῶν Ἀδελφότητα, ὡς καλῶς καὶ φιλοφρόνως ὑποδεχθεῖσιν τὸν Καισαρείας Μητροπολίτην καὶ Ἐξάρχον αὐτοῦ Μητροφάνην, ἐπικυρῶν καὶ τοὺς παρ' αὐτοῦ γενομένους εἰς ἱερωσύνην προβιβασμούς, καὶ τὰς τῶν συνοικεσιῶν συνθήκας, καὶ τοὺς ἐπὶ τούτων ὄλων διαταχθέντας Ἐπιτρόπους.

Τὸ ἀστάτον λοιπὸν, καὶ τὸ πολυόνειρον, οὕτως εἰπεῖν, τῶν πραγμάτων οὐκ ἦν μόνον παρὰ τοῖς ἐν Βενετία Ἕλλησιν, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ὅπουδῆποτε ἡ ὕπουλος τῶν Βενετῶν πολιτικὴ ἐπενήργει, διὰ κρυπτῆς καὶ ἀνεπαισθήτου δυνάμεως, κατὰ τοῦ συνειδότος καὶ τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτήρος τῶν ὑπηκόων Ἑλλήνων. Καὶ ὅμως ἡ Ἀδελφότης, μᾶλλον θεωροῦσα, πρὸς τὸ συμφερότερον τῶν Ὁμογενῶν, καὶ ἄλλων σωτηριωδέστερων μέτρων ἀνάγκην (48), μετεκαλέσατο ἐκ Νκυπλίου Νικόλαον τὸν Μαλαξὸν, τὸν σοφώτατον καὶ εὐλαδέττατον ἐκεῖσε Πρωτοπαπᾶν, ἐκλεχθέντα ὡς Ἐφημέριον τῆς Ἐκκλησίας τῷ 1553· ὃς τις ἀπελθὼν εἰς Κρήτην τὸ ἐφεξῆς ἔτος, ὅπως καὶ τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ εἰς Βενετίαν μετὰγάγη, ἐφάνη ὑπηρέτης τοῦ Θεοῦ εὐσυνείδητος, καὶ διὰ τῶν ἀόκνων αὐτοῦ ἱερῶν κηρυγμάτων καὶ εὐλαδῶν συγγραμμάτων ἀληθῆς τῶν ψυχῶν εὐεργέτης ἕως τοῦ 1574, καθ' ὃν χρόνον ἐκ Βενετίας ἀνεχώρησε (49). Κατὰ δὲ τὸ 1557 Παχώμιος Μικρῆς

(βλ. Lunzi p. 407.) καὶ ἐνταῦθα σελ. 170 Ἀρχιεπίσκοπος Ζακύνθου καὶ Κεφαλληνίας, ἐπὶ ἔτος καὶ μόνον ἱερούργησεν ἐν τῷ Ναῶ, κατ' ἀρέσκειαν ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν προεστραμμένων Ἀδελφῶν. Ὅτι δὲ καὶ πρῶτος οὗτος ἐπεσκόπευσεν, ὡς τινες εἰκάζουσιν, οὐ σφαιερῶς εἰκάζουσι· καθότι ἐπισκοπικὴ τις ἐξουσία ἀπὸ τῆς φαίνεται κατὰ μικρὸν ὑποχωρήσασα, ὑπὸ τὸν συνήθη καὶ ἀπλοῦν Ἐφημερίου τίτλον, ἕνα μὴ νεωτέρων σκανδάλων καὶ ἐπηρειῶν αἰτίαν λάβῃ ὁ δυτικὸς Κληρὸς ἐκ τῶν πρῶτης ἀνηκόντων εἰς Ἀρχιερέεσσι τιμῶν. Τὰ τούτοις παραπλήσια διεπράχθησαν καὶ ἐπὶ Γαβριήλ, ὡς λέγομεν παρακατιόντες. Αὐτὴ δὲ ἡ Ἀριστοκρατία, θεωρήσασα τὴν ὁσημέρην ἐπαυξάνουσαν τῶν Ἑλλήνων πληθύν, καὶ τὴν ἀνωτάτης τινὸς ἐκκλησιαστικῆς καθ' ἡμᾶς, καὶ ἀπολύτου ἐξουσίας ἀνάγκην, πρόσθεσ καὶ τὴν ἀκλόνητον τῶν Ὀμογενῶν ἀφοσίωσιν εἰς τὰ πατρία, καὶ, ἐπὶ πᾶσι, τὴν ἐκ τῆς ἐμπορείας καὶ τῆς περὶ τὰ ὄπλα ἑλληνικῆς ἀρετῆς μεγίστην ἑαυτῆς ὠφέλειαν, ἀνεγνώρισεν ὡς ἀπαραίτητον, ἄλλην, τέλος πάντων, ἐκ διαμέτρου τῆς προτέρας ἀντίθετον, πολιτικὴν ἀγωγὴν. Καὶ ἰδοὺ ἡ τῶν Ἑλλήνων Ὀμιήγυρις πάσης μὲν κακουχίας ἀνεψυγμένη, πάσης δὲ βικίας ἐπιρροῆς ἀπηλλαγμένη· ἰδοὺ καὶ νομίμων Ἀρχιερέων σειράς εὐφρόσυνος ἀπαρχή (50).

Α'. Γαβριήλ ὁ Σεβηρος, πρῶτος, μετὰ πραγματικῆς δικαιοδοσίης, χρηματίσας Ἀρχιεπί-



μην τῆς Ἀδελφότητος, ἐγεννήθη τῷ 1541 ἐν Μονεμβασίᾳ, ἐκ τῆς τῶν Σβηρῶν λεγομένων γενεᾶς, καὶ νέος ὢν εἰσέτι, ἐσπούδασεν ἐν Παταβίῳ (51). Ὑσιερον δὲ, παρκαληθεὶς παρὰ τῶν Ὀμογενῶν εἰς Βενετίαν, ὅπου ἦν ἀπὸ τοῦ 1572, ἐψηφίσθη τοῦ Νχοῦ Ἐφημέριος τῷ 1573 (52), διαδεχθεὶς τὸν, ὡς προείπομεν, ἀναχωρήσαντα τὸ ἐφεξῆς ἔτος Νικόλαον τὸν Μαλαζόν. Μὴ παριτηθεὶς ὅμως τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ ὑπουργήματος, ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν περὶ τὸ 1575, ὅπου ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Β' προεχειρίσθη Φιλαδελφείας (τῆς ἐν Λυδία), εἰς Μητρόπολιν τιμηθείσης ἕως ἀπὸ τοῦ Ζ' αἰῶνος (53). Ἐπανακάμψας δὲ εἰς Βενετίαν τῷ 1577 (εὑρίσκετο ἤδη ἐνταῦθα τῇ 10. Μαρτίου) (\*) ἐπεψηφίσθη ἀμέσως, μετὰ γενικῆς τῶν Ὀμογενῶν ἀγαλλιᾶσεως, οὐχὶ μὲν ὡς Ἐπίσκοπος, ἀλλ' ὡς ἀπλοῦς Ἐφημέριος. Ἐτυχε δὲ καὶ ἐντίμου παρὰ τῆς Ἀριστοκρατίας ὑποδοχῆς· καὶ τοσοῦτον παρὰ πάντων ἐσέθετο, καὶ ἐνομιζέτο ὡς θεῖον δῶρημα ἢ αὐτοῦ παρουσία, ὥστε καὶ ἡ Ἀδελφότης ἐμφρόνως ἐνεπίστευσεν αὐτῷ πρὸς καιρὸν τὸ ἐξαίρετικὸν ἐαυτῆς δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἐφημέριον ἕνα, ὁποῖον καὶ ἂν ἔκρινεν ἀρμοδιώτερον καὶ τῷ αὐτοῦ φρονήματι συμπνοούτερον. Τοὺς πνευματικούς οὖν οἴκκας ἀναλαβὼν, δύο καὶ μό-

(\*) Ὁ φιλόπονος Ὀμογενῆς Κωνσταντῖνος ὁ Σάθας λέγει, ὅτι προεχειρίσθη τὴν 18. Ἰουλίου 1577. (Ναο ελληγ. Φιλολογ. σελ. 218). Γραπτέον Ἰτωσ, 1578.

νους ἐξελέξατο, Γεώργιον τὸν Βλαστὸν, Πουνια-  
λέτον ἐπιλεγόμενον (1579)· καὶ Διονύσιον τὸν  
Κατηλιανὸν (1588). Πρὸς τελείαν δὲ διάλυσιν  
τῶν ἐξωθεν ἀδικλείπτως τεκταινομένων κατὰ  
τῆς Ὁρθοδοξίας ἐπιβουλῶν, φιλοστοργωτέραν δὲ  
καὶ σφιγκτωτέραν τῶν Ἀδελφῶν προσάρτησιν εἰς  
τὴν Μητέρα καὶ Νομοδότριαν πασῶν τῶν Ἐκ-  
κλησιῶν, τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν,  
ἀπέτρεπεν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς εἰς Φιλαδέλφειαν ἐ-  
πιστροφῆς. Ὄθεν καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (1577)  
παρεκλίνει αὐτὸν ὁ Ἱερεμίας, ὅπως ἐκεῖσε μετα-  
βῆ· ὃ δ' ἀπεποιεῖτο, ἐπαγόμενος τὸ ὑπέρπτωχον  
τῆς Ἐπισκοπῆς ἐκείνης, καὶ ἦν ἔτρεφεν ἔνθερ-  
μον ἀγάπην πρὸς τὸν ἐν Βενετία (ὡς ἔγραφεν)  
« ὑπὲρ τὰς τέσσαρας χιλιάδας ὄντα τοῦ Κυρίου  
» Χριστῶνυμον λαόν· ὃν ἡ τὰ πάντα καλῶς  
» διοικοῦσα Πρόνοια, καὶ χριστιανικωτάτη καὶ  
» γαληνοτάτη Αὐθεντία τῶν Βενετῶν ἡμῶν ἐνε-  
» χεῖρησεν. Ἡμεῖς δὲ παραμενοῦμεν εὐαγγελι-  
» κῶς διδάσκειν, ὡς οἶόν τε, ἀποστολικῶς τε καὶ  
» πατροπαραδότως νοουθετεῖν, ἀρχιερατικῶς ποι-  
» μαίνειν τε καὶ εὐλογεῖν (54)· » Ἡ δὲ Μεγάλη  
τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, συγκατανεύσασα εἰς ται-  
ούτους λόγους, συμπραξάσης, διὰ τοῦ ἐκεῖ Πρέσ-  
βεως, καὶ τῆς τῶν Ἑνετῶν Γερουσίας, μετέστη-  
σε τὴν ἀρχιερατικὴν τοῦ Φιλαδελφείας Προε-  
δρίαν εἰς τὸν Ὁρθόδοξον Ναὸν τοῦ Μεγαλομάρ-  
τυρος Γεωργίου· καὶ ἔκτοτε ὃ, τε Γαβριὴλ ὁ  
Σεβῆρος καὶ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ, Ὑπέρτιμοι καὶ

Ἐξάρχου πάσης Λυδίας, ἐγρημάτισαν Ἐπίτροποι καὶ Ἐξάρχου Πατριαρχικοὶ, καὶ εἰκόνα καὶ χαρακτῆρα δημοσίως φέροντες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ ἐν Βενετία, καὶ κατὰ πάσας τὰς Ὀρθοδόξους τῆς Δαλματίας Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ καὶ Σταυραπήγιον Πατριαρχικὸν ἀπεφῆνατο ὁ Ἰερσμίας τὸν εἰρημένον Ναὸν (τῷ 1579), ὅπως ἢ τε κατάστασις αὐτοῦ διαμένη ἀπαρασάλευτος, καὶ πάντα χεὶρ ἄδικος, ἀμετόχως καὶ παραλόγως ἐξουσιάζουσιν, μὴ κατεπεμβαίνη, ἢ ζημιωθῆ. Ταύτην ὅμως τὴν ἀπόφασιν ἡ Ἀδελφότης, καίτοι εὐλαδῶς κομισαμένη, οὐ μὴν παρεδέχθη, ἐνεκα λόγων πολιτικῶν, καὶ μᾶλλον ζηλοτυπίας, τῆς περὶ τὰ ἑαυτῆς δικαιώματα ἐπὶ Ναὸν ιδιόκτητον καὶ αὐτόνομον (55). Αὐτὸς δὲ ὁ Γαβριήλ ἐγρηγόρως καὶ θεαρέστως ποιμένας ἐπὶ ἔτη περὶπου τριάκοντα καὶ ὀκτώ, ἀπεβίωσεν ἐν τῷ Μοναστηρίῳ τῆς ἀγίας Παρασκευῆς, τῷ ἐν Λεσίνῃ τῆς Δαλματίας, διαταχθεὶς εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἐκεῖσε ἐκκλησιῶν, τῇ 21 Ὀκτωβρίου. τῷ 1616, τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἑβδομηκοσῶ πέμπτῳ (56). Ὁ μὲν βίος αὐτοῦ ὑπῆρξεν εὐσεβείας καὶ ταπεινοφροσύνης παράδειγμα· ἐσεβάσθη δὲ, διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας αὐτοῦ ἀρετάς, παρὰ τοῦ σοφωτάτου φράτορος Σάρπη, καὶ παρὰ τῆς τῶν Βενετῶν Αὐθεντίας, (\*) ἥτις καὶ δι' ἑκατὸν

(\*) Κατεδιώχθη πολλάκις ὁ Σεβῆρος ὑπὸ τῶν Ἰησουϊτῶν, καθ' ὧν ἀναγινώσκειται Ἐκθεσις αὐτοῦ πρὸς τὴν

ὄγδοήκοντα κατ' ἔτος φλωρίων ἐφιλοδώρησεν αὐτὸν (57), ἐπὶ σκοπῶ, ἵνα χορηγήσῃ αὐτῷ καὶ τὰ πλείω τῶν παρά τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ ἀπαιτουμένων. Καὶ πολλάκις δὲ παρεδέχετο αὐτὸν ἐν Συγκλήτῳ (58)· κακεῖνος τῆς τοσαύτης εὐνοίας ἐδράσσετο πρὸς ὠφέλειαν (ἀνάγκης οὔτης) τῆς τε Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀδελφότητος· ἦν ἐπὶ τοσοῦτον ἠγάπα, ὥστε καὶ ἀπεποιήσατο τὸν Πατριαρχικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως Θρόνον, ὃν ὁ σοφώτατος Ἀλεξανδρείας Μελέτιος ὁ Πηγᾶς προέτεινεν αὐτῷ κατὰ τὸ 1597 (59). Διὰ ταύτας οὖν τὰς ἐξόχους ἀρετὰς ἠξιώθη καὶ τῆς εἰς Βενετίαν μετακομίσεως τῶν λειψάνων αὐτοῦ, ἅπερ κατετέθησαν ἐν τῷ ἐπίτηδες ἔνδον τοῦ Ἱεροῦ ἐτοιμασθέντι τῶν Ἀρχιερέων τάφῳ· ἠξιώθη δὲ καὶ λαμπροῦ ἐν τῷ Ναῷ μνημείου, οὐπερ ἀνωτέρω μέμνηται (\*).

Κατέλιπε δὲ τῆς σοφίας αὐτοῦ καὶ μαθητάς, ἐξ ὧν καὶ ἄλλων, τὸν Κυθήρων Διονύσιον τὸν Κατηλιανόν, καὶ τὸν Ζακύνθιον Παχώμιον τὸν Δοξαράν, ἱεροκέρυκα διαπρύσιον. Κατέλιπε δὲ καὶ πολύτιμον βιβλιοθήκην (ἣν διέσωσεν ἐκ τῶν δανειστῶν ἢ Κοινότης) καὶ συγγράμματα, ἐν οἷς ὁ πολυμαθέστατος καὶ θεολογικώτατος

Διοίκησιν τῆς Βενετίας ἐν τῷ. I Gesuiti e la Repubblica di Venezia. Ἐκδ. Cappelletti. Venezia, 1878. 8<sup>ο</sup> σελ. 239. (18 Giugno 1612)

(\*) Ὅρα σελ. 38.



Ποιμενάρχης, βεβηκῶς ἐπὶ ἀκραδάντων θεμελίων, ἀνεράνη διδάτκκλος καὶ καθηγητής, καὶ τῶν ἀρχαίων τῆς Ὀρθοδοξίας Πατέρων ὀμύζηλος. Ὁθεν καὶ τὸν κερκυραῖον παπιστὴν, Πέτρον τὸν Ἀρκούδην, ἐλθόντα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἀπεδίωξε πρῶρησίᾳ, ὡς προδότην τῆς εὐσεβείας καὶ ἀδόκιμον (60). Αὐτὴν δὲ τὴν παρ' αὐτοῦ ποιμανθεῖσαν ἐνταῦθα Ἐκκλησίαν πνευματικῶς συνέπηξε καὶ συνήρμοσεν, ἀλλὰ τε καὶ τὴν πρέπουσαν εὐταξίαν καὶ ἀκρίβειαν τὴν περὶ τὰ ἔθιμα ἀκλόνητον συνετήρησε. Καὶ ταῦτα μὲν ἄχρι τῶν καθ' ἡμᾶς ἀλληλοδιαδόχως μετωχετεύθησαν, οὐδὲν οὐδαμῶς τῶν Ἀδελφῶν κατατολμησάντων, οὔτε παραμελησάντων, ἐν ἀλλοδαπῇ ὄντων. Ἀλλ' οὐδ' ὑπὸ τῆς τοῦ θεατρικοῦ μέλους ἡδονῆς κινηθέντες, καὶ τοὺς ἀμαθεστέρους δι' αὐτῆς ἐκκλέπτειν πειρώμενοι, ἐπενόησαν νεωτέρως μουσουργίας εἰσχωγῆν, ἀντὶ τῆς ἱε.ᾶς ἡμῶν καὶ πατροπαράδου, ἦν τινες ἀδίκως καὶ ἀμαθῶς ἐξυβρίζουσι δυσπετοῦντες, καὶ μουσικὴν τῶν μιν ἀρέδων ἀποκκλοῦντες. Ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι, μακρὰν τῆς ἱστορικῆς ἀποστείχοντες ἀληθείας, καὶ κατὰ τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας ἀντιτασσόμενοι, ἀγνοοῦσιν αὐτὴν, πρὸ διακοσίων ἤδη ἐτῶν, καὶ εἰσέτι καὶ νῦν, ἐπαινουμένην, ὡς εὐφύεστατον σύστημα καὶ φαντασίως γονιμώτατον, παρὰ δυτικῶν συγγραφέων, Γερμανῶν τε καὶ Ἰταλῶν καὶ Γάλλων, παρακινούντων, ἔιναι σῶμα καὶ ἀκραιφνῆς διαφυλάτ-

τηται, ὡς μέρος τῶν καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῶν ἐθίμων, καὶ τύπος ψαλμωδίας ἀρχαῖος, καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ θεομόλπου Δαμασκηνοῦ προγενέστερος. Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Τὸν Φιλαδελφείας λοιπὸν Γαβριήλ καὶ ἕτεροι διεδέχθησαν, οἳ τινες τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν, τὰ μὲν ἐλάβανον ἐκ τῆς Ἀδελφότητος, τὰ δὲ καὶ ἐκ τῆς τιμώσης αὐτοῦς Ἀριστοκρατίας. Εἰς δὲ τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν ἀξίωμα προεβιάζοντο δι' ἐλευθέρως ψηφηφορίας παρὰ τῆς Γενικῆς τῶν Ὀρθοδόξων Ὁμηγύρεως· ἐπεκύρου δὲ τὴν ἐκλογὴν ἡ Σύγκλητος. Καὶ ὁ μὲν Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τὰς ἐκδόσεις ἀπέστειλεν (61) (\*). ἡ δὲ χειροτονία νομίμως ἐγένετο ὑπὸ γνησίων ὀρθοδόξων Ἀρχιερέων, καὶ ὁ χειροτονοῦμενος ἐαυτὸν ὠμολόγει ἐξαρτώμενον ὅλως δι' ὅλου ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, καὶ τέκνον τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας εὐπειθέστατον καὶ γνησιώτατον· ἀλλὰ καὶ διδάσκων καὶ συγγράφων, ἐλευθέρως καὶ μετὰ παρρησίας ἀνυποστόλου ἐκήρυττε τὰ τῆς ἡμετέρας Πίστεως δόγματα, καθὼς φαίνεται ἐξ ὧν συνέγραψαν ὁ, τε Σεβῆρος καὶ ὁ Βλάχος, τύποις (τῶν πλείστων) ἐκδεδομένων, καὶ παρὰ πάντων ἀνχγινωσκομένων.

Περὶ δὲ τοῦ Κλήρου, τοῦ μετὰ τῶν ἐνταῦθα Ἀρχιεπισκόπων τότε συλλειτουργοῦντος, καὶ εἰς τὰς ποιμαντικὰς φροντίδας συμβοηθοῦντος αὐ-

(\*) Τύποις ἐκδοθήσονται καὶ αὗται, ὅσον τάχος.

τοῖς. πικρῶτερον ὅτι, ἐκλεγομένων ἀνέκασθεν δύο Ἐφημερίων, ἐξελέγοντο (1540) εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον καὶ τρεῖς (1655), ἐνίοτε δὲ καὶ ἕξ (1694)· ὑπῆρχε δὲ καὶ εἰς Ἱερικὴρυξ, Διάκονοι δύο, ἢ καὶ τρεῖς, καὶ δύο Ψάλται· καὶ Ἀναγνώστην μὲν ἕκαστος τῶν Ἐφημερίων εἶχεν, ἕκαστος δὲ τῶν Ψαλτῶν Κανονάρχην. Οὗτοι δὲ πάντες ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος ἐψηρίζοντο, καὶ μόνον διὰ κληροδοτημάτων ἐμισθοδοτοῦντο, τῶν εἰς τὸν Ναὸν καταλειφθέντων πρὸς τελευτὴν μνημοσύνων. Ὄθεν καὶ ἀναλόγως πρὸς τὸ μέγαλειον τοῦ Ναοῦ διέπρεπεν ἡ περὶ τὰς ἱεράς Ἀγιστείας εὐταξία τε καὶ ἀκρίβεια, εἰς ἣν οἱ Ἱερεῖς ἐπιλοτιμοῦντο, περὶ παντὸς ποιούμενοι τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἐν μέσῳ τῆς Ἡρωτευούσης Ναοῦ, καὶ τὸ ὕψος μᾶλλον τῆς Ἱερωσύνης, ἀποσοβοῦντες δὲ καὶ διὰ τῆς ἐπιμόνου μελέτης καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά τό, τε, ἀπαίδευτον καὶ σκαιὸν καὶ ὀλίγων, τὸ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐχυτῶν καθηκόντων. Γαύτης λοιπὸν τῆς τε ἀξιοπρεπείας καὶ ἀκριθείας τὴν ἱεράν παράδυσιν ἀπ' ἀρχῆς λαβοῦσα ἡ ἐνταῦθα Ἀδελφότης, ἐφύλαξεν ἀείποτε σῶαν καὶ ἀπαρμείωτον, καὶ εἰς αἰῶνα διαφυλάξει· καὶ Διατάξεις ἐπὶ τούτῳ ἐξέδωκεν εἰς χρῆσιν τῶν τυχόντων Ἐφημερίων, καίτοι ἐλάττωσιν οὐ μικρὰν ἔπαθεν ὁ ἀριθμὸς τῶν Ὁμογενῶν, καὶ σπανιώτερος ἐπομένως κατήντησε καὶ ὁ Κληρὸς. Οἱ δὲ τοῦ Σεβήρου διάδοχοι ὑπῆρξαν.